

ประเทศไทย:

มุมมองต่างๆของบริษัท

รายงานชุดขององค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศ (ITC)

เรื่อง มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีไข้หวัดใหญ่

ร่างเอกสารฉบับนี้จัดทำโดยองค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศ (ITC)
เพื่อหารือในการประชุมผู้มีส่วนรับผลประโยชน์ร่วมในเรื่องมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีไข้หวัดใหญ่
ที่กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ในวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2557

This paper has not been formally edited by the International Trade Centre.

Digital image(s) on the cover: © iStockphoto

© International Trade Centre 2014

ITC encourages the reprinting and translation of its publications to achieve wider dissemination. Short extracts of this paper may be freely reproduced, with due acknowledgement of the source. Permission should be requested for more extensive reproduction or translation. A copy of the reprinted or translated material should be sent to ITC.

รายงานฉบับย่อ

บทนำ

ในสภาพสังคมโลกปัจจุบันที่เปิดเสรีทางเศรษฐกิจมากขึ้น และมีแนวโน้มที่แพร่หลายของการกำจัดหรือลดภาษีอากร อุปสรรคทางการค้าต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) จึงมีความสำคัญมากขึ้น ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาเนื่องจากว่า ผู้บริโภคต้องการข้อมูลเกี่ยวกับสินค้ามากขึ้น ประเทศผู้นำเข้าทั้งหลายจึงเริ่มใช้กฎข้อบังคับต่างๆ มากขึ้น อาทิเช่น มาตรการเกี่ยวกับสุขอนามัยและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ (Sanitary and Phytosanitary Measures: SPS) หรือข้อบังคับเรื่องใบรับรองต่างๆ ระเบียบข้อบังคับส่วนใหญ่นั้นมิได้มีจุดประสงค์เพื่อการคุ้มครองการค้า หากแต่เกิดขึ้นเพื่อคุ้มครองสุขภาพหรือสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตามข้อบังคับเหล่านี้ อาจนอกเหนือความสามารถของบริษัทต่างๆ ที่พยายามส่งออกสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทที่มาจากประเทศตลาดเกิดใหม่และประเทศพัฒนา น้อยที่สุด (Least Developed Countries: LDCs) ต่างๆ การวิเคราะห์ผลกระทบเชิงพาณิชย์ของมาตรการกีดกันทางการค้า ที่มิใช่ภาษี รวมถึงความร่วมมือเชิงวิชาการกับประเทศกำลังพัฒนาในการสร้างความสามารถของรัฐบาลและธุรกิจจึงมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ

ในบริบทนี้ กระทรวงพาณิชย์แห่งประเทศไทยขอให้องค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศ (International Trade Center: ITC) ซึ่งประจำอยู่ที่เมืองเจนีวาและเป็นองค์กรร่วมขององค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) และองค์การการค้าโลก (World Trade Organisation: WTO) ทำการวิเคราะห์ในเชิงลึกเกี่ยวกับแง่มุมต่างๆ ทางธุรกิจของมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี โดยมีจุดประสงค์ในการลดอุปสรรคทางการค้าที่มีอยู่ในปัจจุบัน

บทสรุปของผลจากการวิเคราะห์จะได้รับการกล่าวถึงเป็นลำดับต่อไป และจะนำไปใช้เป็นเอกสารข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี ในวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ที่กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

การจัดทำการสำรวจเรื่องมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีในประเทศไทย

องค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศ ร่วมมือกับกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (Department of Trade Negotiations: DTN) ของกระทรวงพาณิชย์แห่งประเทศไทย ได้จัดทำการศึกษาอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับผู้ส่งออกและนำเข้าไทยในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2556 บริษัท Rapid Asia จำกัด ซึ่งประจำอยู่ที่กรุงเทพฯ ได้จัดทำการศึกษาครั้งนี้ในนามและตามคำแนะนำขององค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศ การสำรวจสิ้นสุดลงในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2557 โดยมีบริษัทจำนวน 1,067 แห่งเข้าร่วมการสัมภาษณ์ครั้งนี้

จุดมุ่งหมายของการสำรวจครั้งนี้คือเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับอุปสรรคทางการค้าที่บริษัทของไทยได้ประสบ และเพื่อระบุถึงคอขวด (Bottleneck) ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับกระบวนการทางการค้าและการดำเนินงานข้ามพรมแดน ข้อมูลนี้จะช่วยให้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อประโยชน์สำหรับการพัฒนาในภาคเอกชน และความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกที่สูงขึ้นของประเทศไทยและในภูมิภาคนี้

ก่อนการสำรวจจะเริ่มขึ้น องค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศได้รวบรวมการจดทะเบียนธุรกิจของบริษัทส่งออกและนำเข้าในประเทศไทย โดยได้รับข้อมูลจากกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ทะเบียนดังกล่าวประกอบด้วยข้อมูลต่างๆ อาทิเช่น ข้อมูลสำหรับการติดต่อ ที่ตั้งและสินค้าส่งออกหรือนำเข้าที่สำคัญของบริษัทไทยจำนวนกว่า 10,000 แห่งที่เป็นส่วนหนึ่งของการค้าระหว่างประเทศ รายงานดังกล่าวใช้เพื่อคำนวณขนาดตัวอย่าง (Sample Size) และเพื่อติดต่อบริษัทต่างๆ ในการเรียกเข้ามาสัมภาษณ์

กระบวนการสัมภาษณ์มี 2 ขั้นตอน

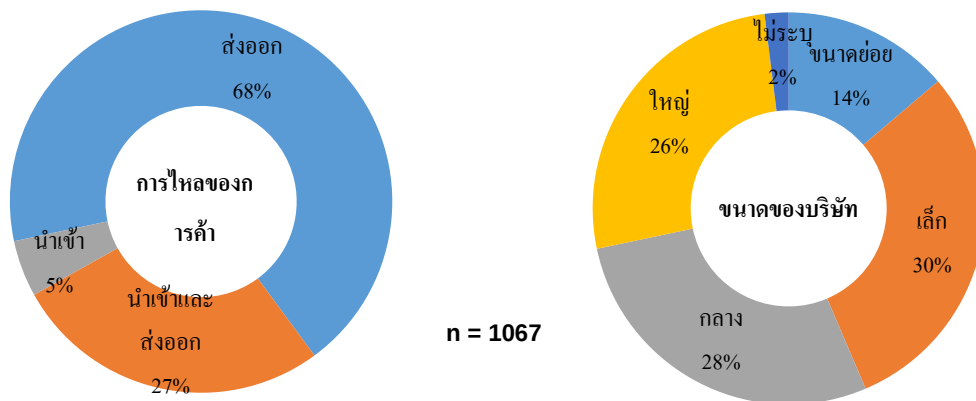
ขั้นตอนที่หนึ่งคือการกลั่นกรองบริษัทส่งออกและนำเข้าต่างๆ ผ่านการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐาน (Phone Screening) จุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์นี้คือเพื่อยืนยันหลักกิจกรรมหลัก ทิศทางการค้า และเพื่อให้ทราบว่ามีบริษัทใดประสบปัญหาเกี่ยวกับมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีหรือไม่ บริษัทที่ได้รับการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ในขั้นตอนการกลั่นกรองนี้ถูกเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามวิธีการเลือกตัวอย่างการสำรวจเรื่องมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เพื่อการกลั่นกรองนี้ได้รับการออกแบบให้ครอบคลุมทั่วทุกกลุ่มธุรกิจส่งออกต่างๆ ในประเทศไทย (ยกเว้นภาคธุรกิจอาวุธและเหมืองแร่) รวมแล้วบริษัททั้งหมด 1,067 แห่ง ได้รับการสัมภาษณ์ในขั้นตอนการกลั่นกรองทางโทรศัพท์

โดยได้สอบถามในเรื่องประสบการณ์เกี่ยวกับมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีไช่ภายใน ร้อยละ 68 ของบริษัทในกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ส่งออก ร้อยละ 5 เป็นผู้นำเข้า ในขณะที่ร้อยละ 27 ที่เหลือเกี่ยวข้องกับทั้งธุรกิจนำเข้าและส่งออก นอกจากนี้ ร้อยละ 72 ของบริษัทในกลุ่มตัวอย่างยังเป็นธุรกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) โดยร้อยละ 14 ของกลุ่มนี้เป็นธุรกิจขนาดย่อม (Micro Enterprises) บริษัทขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 26 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (แผนภูมิ 1)

ขั้นที่สองคือการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวอย่างละเอียดกับบริษัทต่างๆที่รายงานว่าประสบอุปสรรคทางการค้า และเต็มใจที่จะเข้าร่วมการสำรวจครั้งนี้ ในประเทศไทย บริษัท 340 แห่งที่ได้รับผลกระทบและเต็มใจที่จะเข้าร่วมในการสัมภาษณ์ที่ลงรายละเอียดมากขึ้นนี้ ได้ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะพิเศษของปัญหาที่พวกเขาเผชิญ โดยส่วนใหญ่ผู้ตอบคำถามการสำรวจครั้งนี้เป็น ผู้จัดการทั่วไป หรือลูกจ้างของบริษัทที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกระบวนการการนำเข้าและส่งออก คำตอบทั้งหมดจากบริษัทต่างๆเก็บรวบรวมไว้อย่างเป็นความลับที่สุด

บริษัทที่ร่วมการสำรวจนี้ตั้งอยู่ในจังหวัดต่างๆ อันได้แก่ ออยุธยา กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ ชลบุรี ชุมพร กาญจนบุรี กระบี่ ลำปาง ลำพูน นครปฐม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นนทบุรี ปทุมธานี ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สมุทรสาคร สุราษฎร์ธานี ตรัง ยะลา สุโขทัย และอุดรดิต์

แผนภูมิที่ 1: บริษัทที่เข้าร่วมการสำรวจในขั้นตอนการกลั่นกรองทางโทรศัพท์โดยจำแนกตามประเภท

ที่มา: การสำรวจทางธุรกิจขององค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศเรื่องมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีไช่ภายในในประเทศไทย (พ.ศ.2557)

สรุปผลรวมและประเด็นต่างๆที่มีความคาบเกี่ยวกัน

ผลการสำรวจเปิดเผยให้เห็นว่าประมาณร้อยละ 38 ของผู้ส่งออกในประเทศไทยได้รับผลกระทบจากกฎระเบียบที่เป็นปัญหา อัตราส่วนของบริษัทที่ได้รับผลกระทบในประเทศไทยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเมื่อพิจารณาพร้อมกับต่างประเทศที่ร้อยละ 56 (คิดจากประเทศอื่นๆที่เข้าร่วมการสำรวจขององค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศนี้อีก 21 ประเทศ) การสำรวจครั้งนี้ยังพบข้อแตกต่างที่สำคัญหลายประการระหว่างภาคธุรกิจต่างๆในเรื่องของปัญหาที่เกิดขึ้นจากมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีไช่ภายใน ผู้ส่งออกในภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (Agro-Food) ได้รับผลกระทบมากกว่าผู้ส่งออกในภาคอุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ ข้อมูลนี้สอดคล้องกับความจริงที่ว่าประเทศต่างๆมักจะตั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารอย่างเคร่งครัดกว่าสินค้าในภาคธุรกิจอื่นๆ โดยมีเหตุผลเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

บริษัทต่างๆที่ส่งออกอาหารสดและอาหารแปรรูปเป็นกลุ่มบริษัทที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ร้อยละ 46 และ 47 ของบริษัทที่ได้รับผลกระทบ ในกลุ่มบริษัทภาคธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิต ผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง เคมีภัณฑ์ และสิ่งทอ เป็นกลุ่มธุรกิจที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ผู้ส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ สินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้าด้านไอทีซึ่งเป็นสินค้าส่งออกมากที่สุดของประเทศไทย ก่อนข้างที่จะได้รับผลกระทบน้อยกว่า (แผนภูมิที่ 2) เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ส่งออก อัตราของผู้นำเข้าในทั้งภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารและภาคอุตสาหกรรมการผลิตที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีไช่ภายในนั้นยังน้อยกว่ามาก (ต่ำกว่าร้อยละ 25)

ประเทศ (นำเข้า) คู่ค้าที่ใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใน

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการส่งออกไทยไปสู่เขตเศรษฐกิจต่างๆกับอัตรากรณีของมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระเบียบข้อบังคับของประเทศคู่ค้าเหล่านี้ทำให้สามารถทราบถึงระดับความยากง่ายในการเข้าสู่ตลาดนั้นๆ (แผนภูมิที่ 3)

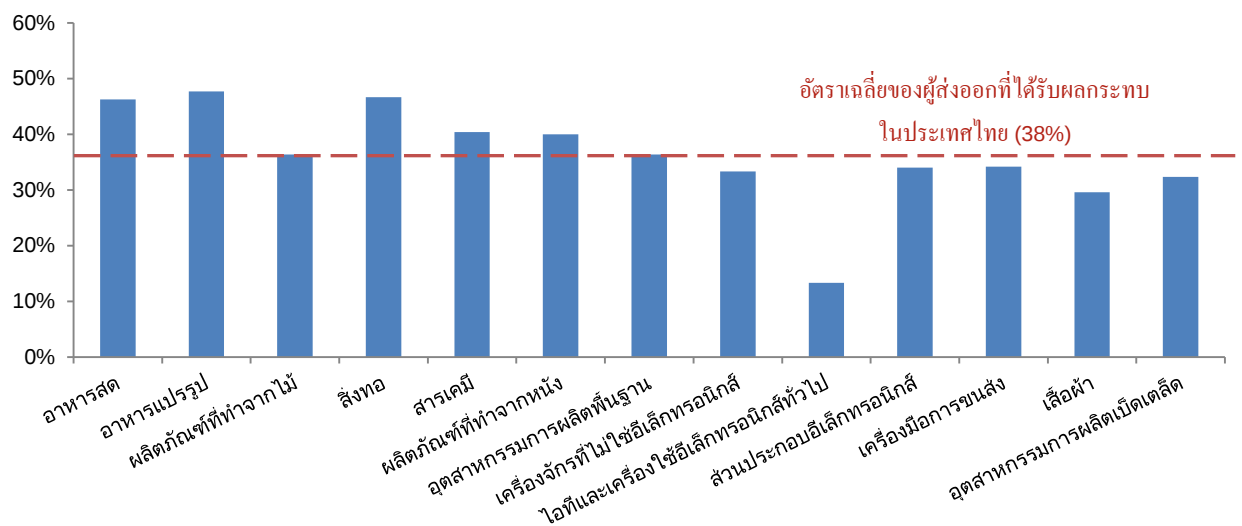
ในระหว่างประเทศคู่ค้าแต่ละแห่งนั้น ภูมิภาคต่างๆมีความแตกต่างกันค่อนข้างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศ EU28 ซึ่งดูเหมือนว่าผู้ส่งออกไทยจะเข้าถึงตลาดดังกล่าวได้ยากเมื่อเทียบกับแห่งอื่น ประเทศในกลุ่ม EU28 นำเข้าน้อยกว่าร้อยละ 11 ของการส่งออกของไทย แต่คิดเป็นร้อยละ 23 ของกรณีมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในที่ผู้ส่งออกไทยรายงานว่าเป็นปัญหา รวมทั้งสิ้นร้อยละ 59 ของบริษัทที่ถูกสัมภาษณ์ที่ส่งสินค้าออกไปยังกลุ่มประเทศ EU28 รายงานว่าประสบปัญหาในการปฏิบัติตามข้อบังคับของกลุ่ม EU28

ต่างกับกลุ่มประเทศ EU28 น้อยกว่าร้อยละ 7 ของปัญหาที่ผู้ส่งออกรายงานนั้นเกี่ยวข้องกับระเบียบข้อบังคับของประเทศจีนและสหรัฐอเมริกา (ทั้งสองประเทศต่างมีอัตราการรายงานว่ามีปัญหาหรือร้อยละ 7 เท่ากัน) ในขณะที่นำเข้าคิดเป็นจำนวนคร่าวๆได้เท่ากับมูลค่าการส่งออกของไทยสู่กลุ่มประเทศ EU28 ในกรณีของประเทศญี่ปุ่น อัตราปัญหาจากมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในเมื่อเทียบกับอัตราการส่งออกนั้นอยู่ในระดับที่สูงกว่า

โดยรวมแล้วประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นคู่ค้าที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย โดยสมาชิกในกลุ่มอาเซียนนำเข้าร้อยละ 23 ของผู้ส่งออกไทย แม้ว่าจะมีการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งส่งผลให้เกิดการค้ามากขึ้น อัตราผลกระทบจากมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในที่เกิดจากประเทศในกลุ่มอาเซียน (ร้อยละ 20.5) ยังถือว่าค่อนข้างสูง

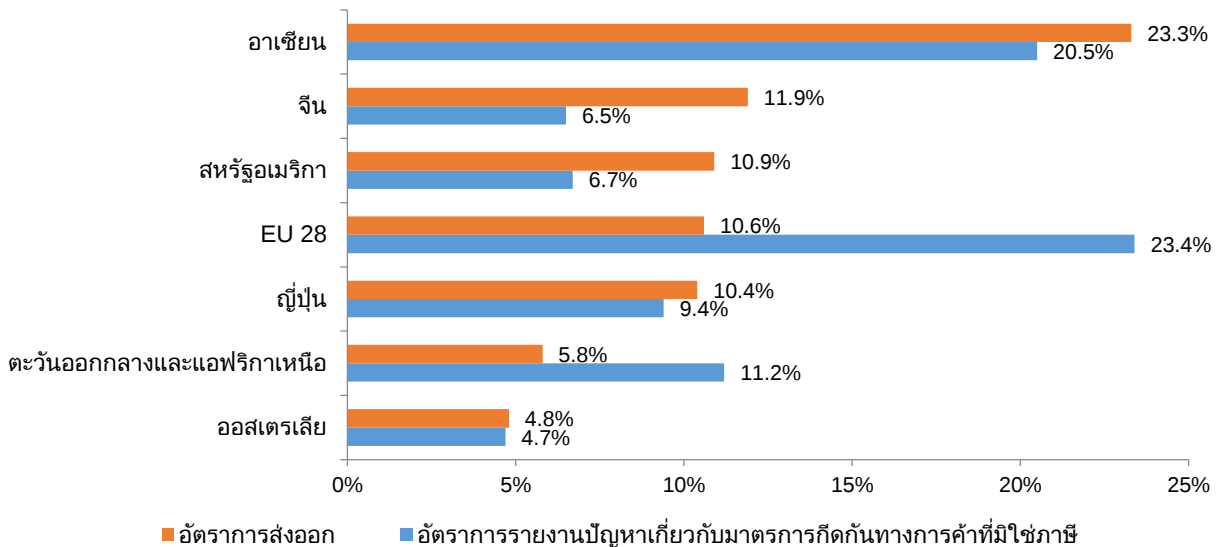
นอกจากนี้ยังดูเหมือนผู้ส่งออกไทยจะประสบปัญหาในการส่งออกสินค้าไปยังประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ (Middle East and North Africa: MENA) รวมทั้งสิ้นแล้วภูมิภาคนี้นำเข้าคิดเป็นร้อยละ 6 ของส่งออกไทย แต่การรายงานปัญหาที่เกี่ยวข้องกับข้อบังคับที่กำหนดโดยประเทศเหล่านี้มีมากกว่าร้อยละ 11

แผนภูมิที่ 2: อัตราบริษัทส่งออกที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใน จำแนกตามภาคธุรกิจ

ที่มา: การสำรวจทางธุรกิจขององค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศเรื่องมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในประเทศไทย (พ.ศ.2557)

แผนภูมิที่ 3: อัตราการส่งออกทั้งหมดและอัตรากรณีการรายงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในซึ่งบังคับใช้โดยประเทศคู่ค้า (คู่ค้าที่รับเลือก) พ.ศ.2556

ที่มา: การสำรวจทางธุรกิจขององค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศเรื่องมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในประเทศไทย (พ.ศ.2557) และ Trade Map (พ.ศ.2556)

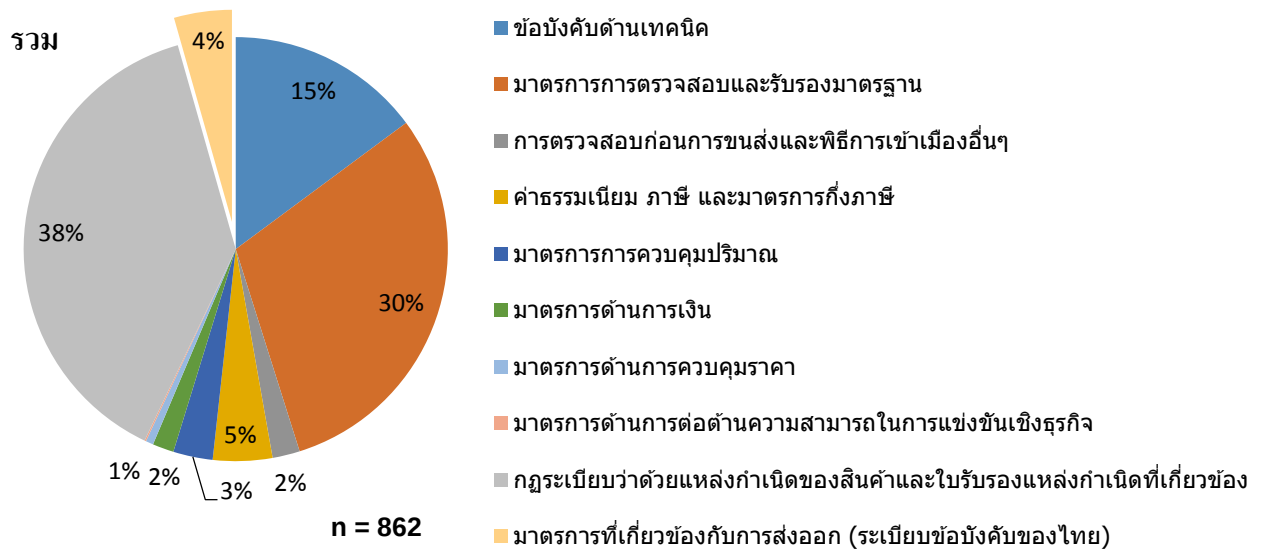
เหตุผลที่ระบียบข้อบังคับของประเทศคู่ค้านั้นเป็นปัญหาเนื่องมาจากทั้งที่มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในดังกล่าวนั้นเข้มงวด หรือมีอุปสรรคของกระบวนการที่เกี่ยวข้องซึ่งทำให้การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับนั้นเป็นไปได้ยาก อุปสรรคของกระบวนการเหล่านี้สามารถพบได้ทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทยเอง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องตระหนักว่าปัญหาเกี่ยวกับการเข้าถึงประเทศคู่ค้านั้นอาจเกิดขึ้นภายในประเทศไทยเองได้เช่นเดียวกัน (ดูหัวข้ออุปสรรคของกระบวนการประกอบด้านล่าง)

ประเภทของมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในจากประสบการณ์ของผู้ส่งออก

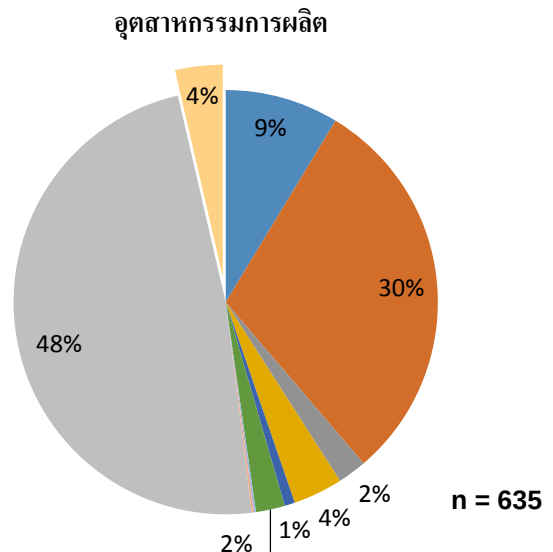
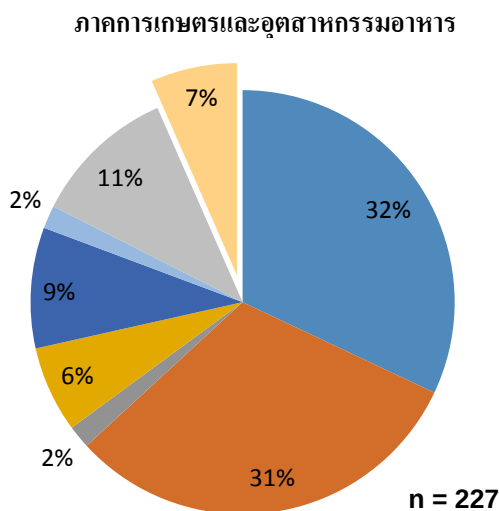
ในประเทศไทย บริษัทส่งออกรายงาน 862 กรณีของระเบียบข้อบังคับที่เป็นปัญหา ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96) เป็นข้อบังคับของประเทศ (นำเข้า) คู่ค้า มีแค่เพียงไม่กี่กรณีเท่านั้นที่เป็นปัญหาเกี่ยวข้องกับข้อบังคับในการส่งออกของประเทศไทย นอกเหนือจากในบางกรณีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานของภาคเอกชน ข้อมูลนี้ตรงข้ามกับผลการสำรวจที่ได้จากประเทศอื่นๆ ที่องค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศได้ทำการสำรวจและพบว่าโดยปกติแล้วร้อยละ 75 ของปัญหาที่เกิดจากมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในซึ่งรายงานโดยบริษัทส่งออกนั้นเกิดจากประเทศ (นำเข้า) คู่ค้า ในขณะที่ร้อยละ 25 เกิดจากมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกซึ่งเป็นปัญหาและบังคับใช้โดยประเทศผู้ส่งออก

ทั้งหมดแล้ว ร้อยละ 47 ของกรณีมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในซึ่งเป็นปัญหาสำหรับผู้ส่งออกไทยเผชิญนั้นเป็นมาตรการทางเทคนิค (แผนภูมิที่ 4) มาตรการดังกล่าวประกอบไปด้วย “ข้อบังคับทางเทคนิค” ซึ่งคือการเจาะจงผลิตภัณฑ์ที่สินค้าส่งออกจำเป็นต้องมีลักษณะตามแบบ (รวมถึงมาตรการสุขอนามัยและความปลอดภัย [Sanitary and Phytosanitary: SPS] และกระบวนการ “การตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน” เช่น เอกสารรับรองที่เป็นหลักฐานว่าได้ปฏิบัติตามข้อบังคับทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องแล้ว ประมาณร้อยละ 15 ของกฎเกณฑ์ที่เป็นปัญหาเหล่านี้คือข้อบังคับทางเทคนิค ขณะที่ร้อยละ 30 นั้นเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน ข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าผู้ส่งออกเผชิญกับปัญหาในการพิสูจน์ว่าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ มากกว่าปัญหาที่เกิดจากข้อกำหนดเหล่านั้นโดยตรง

แผนภูมิที่ 4: ประเภทของระเบียบข้อบังคับที่เป็นปัญหาสำหรับผู้ส่งออกไทย

จำแนกตามภาคธุรกิจ

ที่มา: การสำรวจทางธุรกิจขององค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศเรื่องมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในประเทศไทย (พ.ศ.2557)

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าหรือกระบวนการทำให้ได้มาซึ่งใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้ายังเป็นปัญหาสำหรับผู้ส่งออกอยู่บ่อยครั้ง (ร้อยละ 38)

ประเด็นที่น่าสนใจคือความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมการผลิตในเรื่องของมาตรการทางเทคนิคที่เป็นปัญหาค้างกัน (แผนภูมิที่ 4 แถวล่าง) สำหรับผู้ส่งออกสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ข้อบังคับทางเทคนิคของนั้นมักจะได้รับรายงานว่าเป็นปัญหามากกว่ามาตรการการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน (ร้อยละ 32 กับร้อยละ 31) ในขณะที่กรณีของผู้ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมมีลักษณะตรงกันข้าม กล่าวคือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับมาตรการการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน (ร้อยละ 30 ของกรณีทั้งหมด) เค้นชัดกว่าข้อบังคับทางเทคนิค (ร้อยละ 8)

ผู้ส่งออกร้องเรียนเกี่ยวกับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) และใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าที่เกี่ยวข้องโดยคิดเป็นร้อยละ 38 ของปัญหาทั้งหมด (แผนภูมิที่ 4 ด้านบน) ข้อสังเกตที่น่าสนใจคือปัญหาส่วนใหญ่ได้รับการรายงานโดยผู้ส่งออกที่มาจากกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิต (ร้อยละ 48) ส่วนระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าธรรมเนียม ภาษี และมาตรการกึ่งภาษี รวมถึงมาตรการเกี่ยวกับ

การควบคุมปริมาณนั้น ได้รับรายงานจากผู้ส่งออกสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารเป็นส่วนใหญ่ โดยคิดเป็นร้อยละ 5 และร้อยละ 3 ของปัญหาที่ได้รับรายงานทั้งหมดตามลำดับ

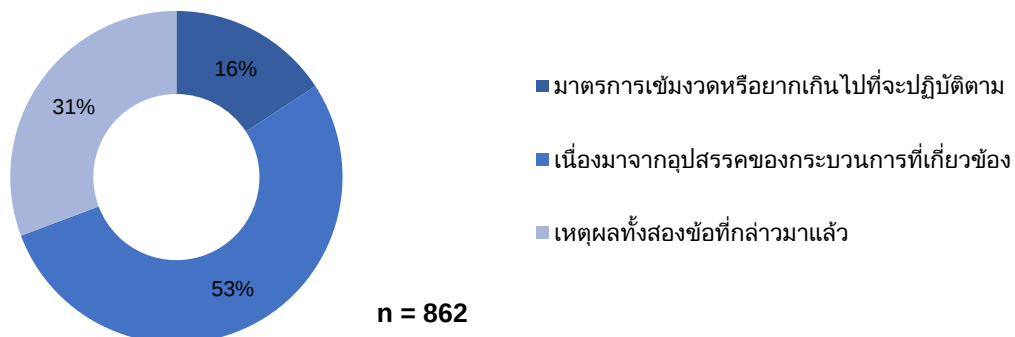
มีเพียงร้อยละ 4 ของปัญหาที่ได้รับการรายงานทั้งหมดเท่านั้นที่เกี่ยวข้องกับระเบียบข้อบังคับด้านการส่งออกที่กำหนดโดยรัฐบาลไทย ข้อมูลที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งคือที่ผู้ส่งออกต้องเผชิญกับปัญหาบางประการเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับด้านมาตรฐานต่างๆ (ของเอกชน) ที่เน้นความสมัครใจ [Voluntary (Private) Standard]

ปัญหากับอุปสรรคของกระบวนการ (Procedural Obstacles: POs)

เพื่อทำความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับธรรมชาติของปัญหาที่ผู้ส่งออกต้องเผชิญ วิธีการสำรวจเรื่องมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในได้ชี้ถึงทั้งมาตรการที่เป็นปัญหาแก่ผู้ส่งออก และเหตุผลที่เกี่ยวข้องว่าทำไมจึงได้เป็นปัญหา บ่อยครั้งที่ผู้ส่งออกเผชิญปัญหากับระเบียบข้อบังคับที่ไม่ใช่แค่เพียงเพราะว่าเข้มงวดหรือซับซ้อนเกินไปที่จะปฏิบัติตาม แต่ยังเป็นเพราะ (ในบางครั้งเท่านั้น) มีอุปสรรคของกระบวนการที่เกี่ยวข้องอีกด้วย (POs) ในขณะที่มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในเป็นระเบียบข้อบังคับที่เป็นทางการซึ่งกำหนดโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในประเทศส่งออกหรือนำเข้าโดยที่ผู้ค้าต้องปฏิบัติตาม อุปสรรคของกระบวนการยังเป็นปัญหาอีกอย่างหนึ่งที่บริษัทต่างๆ ต้องเผชิญ เนื่องมาจากวิธีที่กฎระเบียบเหล่านั้นได้นำมาใช้หรือเริ่มมีผลบังคับใช้

เกินกว่าที่ผู้ส่งออกจะสามารถปฏิบัติตามได้ (แผนภูมิที่ 5) ในทางตรงกันข้าม ร้อยละ 53 ของมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในเป็นปัญหาสำหรับผู้ส่งออกเนื่องจากอุปสรรคของกระบวนการในลักษณะต่างๆ โดยส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในประเทศไทยเอง ที่เหลืออีกร้อยละ 31 ของกรณีมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในที่ได้รับรายงาน แสดงให้เห็นว่าทั้งมาตรการและอุปสรรคของกระบวนการที่เกี่ยวข้องล้วนเป็นปัญหา

แผนภูมิที่ 5: เหตุผลที่ผู้ส่งออกประสบปัญหากับมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใน

ที่มา: การสำรวจทางธุรกิจขององค์การศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศเรื่องมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายในประเทศไทย (พ.ศ.2557)

预览已结束，完整报告链接和二维码如下：

https://www.yunbaogao.cn/report/index/report?reportId=5_4909

